

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS SISTEMOS ĮSTATYMO NR. I-552 2, 9, 10, 12, 26, 32, 38¹, 41, 46, 49, 62, 63,
64, 65, 68 IR 69 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2023 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 4¹ dalimi:

„4¹. **Ilgalaikis paciento sveikatos būklės stebėjimas** – reguliarus paciento, kuriam diagnozuota sveikatos apsaugos ministro patvirtintame sąraše numatyta lėtinė liga ir kuriam dėl tos lėtinės ligos ar jos paūmėjimo baigtos teikti stacionarinės aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugos arba specializuotos ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos, sveikatos būklės stebėjimas, kurį gydytojo specialisto nustatytu periodiškumu vykdo gydytojas specialistas, pagal poreikį skirdamas pacientui tyrimus ir (ar) gydymą ir teikdamas rekomendacijas šeimos medicinos paslaugas teikiančiam gydytojui dėl paciento sveikatos priežiūros.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 26 dalį ir ją išdėstyti taip:

„26. **Visuomenės sveikatos stiprinimas** – valstybės institucijų, savivaldybių institucijų, savivaldybių administracijų, kitų juridinių ir fizinių asmenų įgyvendinamos organizacinės, teisinės, socialinės ir ekonominės priemonės, kurios padeda gausinti bei racionaliau naudoti sveikatos priežiūros išteklius, formuoti visuomenės sveikatos problemų sprendimo socialinės kontrolės sistemą, skatina visuomenės dalyvavimą formuojant valstybės ir savivaldybių sveikatos politiką, padeda kurti sveiką aplinką, skatina žmones gyventi sveikai ir didina sveikos gyvensenos motyvacijos efektyvumą, skatina sveikatos draudimo organizacijas ir asmens sveikatos priežiūros įstaigas orientuotis į ekonomiškai efektyvesnes sveikatinimo priemones, grindžiamas ligų profilaktika.“

2 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 9 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) sveikatinimo veiklos valstybinio valdymo subjektai (Vyriausybė, ministerijos, Vyriausybės įstaigos);“.

2. Pakeisti 9 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) savivaldybių institucijos ir įstaigos.“

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) LNSS veiklai laiduoti skirti valstybės ir savivaldybių biudžetų ištekliai;“.

4 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 12 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Savivaldybių merai organizuoja pirminę asmens sveikatos priežiūrą. Pirminės asmens sveikatos priežiūros organizavimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Savivaldybės vykdomos visuomenės sveikatos priežiūros apimtį ir vykdymo tvarką nustato šis įstatymas, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas ir kiti teisės aktai.“

2. Pakeisti 12 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Savivaldybių merai taip pat įgyvendina įstatymo deleguotą valstybės funkciją – organizuoja antrinę asmens sveikatos priežiūrą. Tretinę asmens sveikatos priežiūrą organizuoja

Sveikatos apsaugos ministerija. Antrinės ir tretinės asmens sveikatos priežiūros mastą nustato sveikatos apsaugos ministras.“

5 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 26 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Laikinojo asmens nedarbingumo ekspertizę atlieka sveikatos priežiūros įstaigos gydytojai, gydytojų konsultacinė komisija, bendrosios praktikos slaugytojai, išplėstinės praktikos slaugytojai arba akušeriai. Šios ekspertizės organizavimo ir atlikimo tvarką nustato sveikatos apsaugos ministras ir socialinės apsaugos ir darbo ministras.“

6 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 32 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Sveikatos propagandą, remiančią sveikatos politikos iniciatyvas, per Lietuvos nacionalinį radiją ir televiziją bei kitas visuomenės informavimo priemonės iš valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų pagal kompetenciją organizuoja Sveikatos apsaugos ministerija, kitos ministerijos, kitos valstybės institucijos ir įstaigos, savivaldybės meras ir savivaldybės įstaigos.“

7 straipsnis. 38¹ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 38¹ straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Valstybinį visuomenės sveikatos stiprinimo fondą administruoja Sveikatos apsaugos ministerija, vadovaudamasi Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo nuostatais. Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo administravimo išlaidos negali viršyti 4 procentų metinio Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo biudžeto.“

2. Pakeisti 38¹ straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Valstybinį visuomenės sveikatos stiprinimo fondą administruoja sveikatos apsaugos ministro įgaliota įstaiga, vadovaudamasi Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo nuostatais. Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo administravimo išlaidos negali viršyti 4 procentų metinio Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo biudžeto.“

3. Pakeisti 38¹ straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšos negali būti naudojamos kitoms valstybės reikmėms finansuoti, išskyrus atvejus, kai einamaisiais kalendoriniais metais susidaro Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšų ekonomija, kuri nebus naudojama Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo veikloms finansuoti, – ji gali būti perskirstoma Sveikatos apsaugos ministerijos strateginiame veiklos plane numatytų programų veiklų susidariusiems įsiskolinimams dengti.“

8 straipsnis. 41 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 41 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Savivaldybės meras ataskaitą, o prireikus – ir papildomą informaciją apie Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos priemonių vykdymą teikia sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka.“

9 straipsnis. 46 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 46 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„46 straipsnis. Sveikatinimo veiklos planavimas

1. Nacionalinės sveikatinimo veiklos vystymosi kryptis nustato Seimas, tvirtindamas Valstybės pažangos strategiją, nacionalines darbotvarkes ir priimdamas įstatymus. Nacionalinės sveikatinimo veiklos strateginiai tikslai ir (arba) pažangos uždaviniai, valstybės siekiamo sveikatos lygio rodikliai nustatomi Vyriausybės tvirtinamame Nacionaliniame pažangos plane.

2. Nacionaliniame pažangos plane nustatytiems nacionalinės sveikatinimo veiklos pažangos uždaviniams įgyvendinti Vyriausybė tvirtina nacionalines plėtros programas, Regionų

plėtos tarybos – regionų plėtos planus, kuriuose suplanuojamos pažangos priemonės šiems uždaviniams įgyvendinti.

3. Ministerijos, Regionų plėtos tarybos, kitos valstybės institucijos ir įstaigos, savivaldybės, prisidedančios įgyvendinant nacionalinės sveikatinimo veiklos strateginius tikslus ir (arba) pažangos uždavinius, rengia arba dalyvauja rengiant pažangos uždaviniams įgyvendinti skirtų nacionalinių plėtos programų ir regionų plėtos planų pažangos priemones.“

10 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 49 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Valstybės laiduojamų (nemokamų) asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo LNSS įstaigose esminės sąlygos yra:

1) paciento kreipimasis dėl valstybės laiduojamų (nemokamų) asmens sveikatos priežiūros paslaugų gavimo į LNSS įstaigos pirminės sveikatos priežiūros specialistus, kurių specialybių ir asmens sveikatos priežiūros paslaugų, dėl kurių į juos gali būti kreipiamasi, sąrašą nustato sveikatos apsaugos ministras;

2) paciento kreipimasis dėl šios dalies 1 punkte nenurodytų valstybės laiduojamų (nemokamų) asmens sveikatos priežiūros paslaugų gavimo į LNSS įstaigas. Šiais atvejais pacientas privalo pateikti šios dalies 1 punkte nurodytų sveikatos priežiūros specialistų siuntimą arba LNSS įstaigų gydytojų, suteikusių šios dalies 1 punkte nenurodytas valstybės laiduojamas (nemokamas) paslaugas, siuntimą paslaugų tęstinumui užtikrinti.“

2. Pakeisti 49 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Pacientas turi teisę sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka pasirinkti LNSS pirminės sveikatos priežiūros įstaigą ir pirminės sveikatos priežiūros specialistus, taip pat pagal šio straipsnio nustatytas sąlygas antrinės ar tretinės sveikatos priežiūros įstaigą ir asmens sveikatos priežiūros specialistus, kad suteiktų nemokamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas.“

3. Pakeisti 49 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Šio straipsnio 2 dalyje išdėstytos sąlygos netaikomos pacientams, kurie kreipėsi į LNSS įstaigą dėl:

1) būtiniosios medicinos pagalbos suteikimo;

2) ambulatorinių antrinės ar tretinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sveikatos apsaugos ministro numatytais atvejais ilgalaikio paciento sveikatos būklės stebėjimo laikotarpiu arba kai šios paslaugos teikiamos pagal ligų ir sveikatos sutrikimų ankstyvosios diagnostikos programose nustatytas sąlygas, arba kitais sveikatos apsaugos ministro numatytais atvejais, atsižvelgiant į ligos ar sveikatos sutrikimo pobūdį (įskaitant užkrečiamumą).“

11 straipsnis. 62 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 62 straipsnio antraštę ir ją išdėstyti taip:

„62 straipsnis. Bendroji ministerijų ir kitų valstybės institucijų ir įstaigų kompetencija sveikatinimo veiklos valdymo klausimais“.

2. Pakeisti 62 straipsnio 1 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„1. Ministerijos ir kitos valstybės institucijos ir įstaigos pagal kompetenciją.“.

3. Pakeisti 62 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Ministerijų ir kitų valstybės institucijų ir įstaigų specialiąją kompetenciją sveikatinimo veiklos valdymo klausimais nustato Vyriausybė.“

12 straipsnis. 63 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusiu galios 63 straipsnio 7 punktą.

2. Pripažinti netekusiu galios 63 straipsnio 10 punktą.

13 straipsnis. 64 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 64 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„64 straipsnis. Savivaldybės mero ir savivaldybės administracijos kompetencija sveikatinimo veiklos klausimais

1. Savivaldybės meras vykdo šio įstatymo 12 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytas funkcijas, šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka sudaro sveikatinimo veiklos sutartis ir vykdo kitus sveikatinimo veiklos įgaliojimus, nustatytus įstatymuose ir kituose teisės aktuose.

2. Savivaldybės administracija:

1) organizuoja nacionalinės sveikatinimo veiklos pažangos uždavinius įgyvendinančių nacionalinių plėtros programų priemonių įgyvendinimą, savivaldybės sveikatos priežiūros plėtojimo programos, kitų savivaldybės kompleksinių ir tikslinių sveikatos programų projektų rengimą ir savivaldybės tarybos patvirtintų programų, sveikatinimo veiklos įstatymų, kitų teisės aktų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje;

2) organizuoja savivaldybės tarybos patvirtintų sanitarijos ir higienos taisyklių laikymosi kontrolę savivaldybės teritorijoje;

3) kontroliuoja, kaip laikomasi šio straipsnio 1 dalyje nurodytų sveikatinimo veiklos sutarčių;

4) organizuoja pacientų teisių įgyvendinimo priežiūrą savivaldybei pavaldžiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose;

5) organizuoja alkoholio ir tabako reklamos išorinėse reklamos priemonėse ribojimo ir draudimų laikymosi kontrolę;

6) vykdo įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytus kitus sveikatinimo veiklos įgaliojimus.“

14 straipsnis. 65 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 65 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„65 straipsnis. Sveikatos reikalų koordinatorius ir jo kompetencijos sveikatinimo veiklos reikalų klausimais nustatymas

1. Sveikatos reikalų koordinatorius – aukštąjį universitetinį išsilavinimą, įgytą baigus medicinos arba reabilitacijos, arba farmacijos, arba odontologijos, arba burnos priežiūros, arba visuomenės sveikatos, arba slaugos ir akušerijos studijų krypties studijas, arba lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją turintis savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, savivaldybės teritorijoje vykdamas šio straipsnio 4 dalyje nurodytas funkcijas.

2. Sveikatos reikalų koordinatorius vadovauja savivaldybės administracijos sveikatinimo veiklos struktūriniui padaliniui arba vykdo veiklą savarankiškai (jei nesteigiamas sveikatinimo veiklos padalinys).

3. Pavyzdinį sveikatos reikalų koordinatoriaus pareigybės aprašymą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

4. Sveikatos reikalų koordinatorius:

1) savivaldybės teritorijoje koordinuoja ir (arba) organizuoja nacionalinės sveikatinimo veiklos pažangos uždavinius įgyvendinančių nacionalinių plėtros programų pažangos priemonių veiklą, priskirtinų savivaldybės kompetencijai, ir regionų plėtros planų pažangos priemonių sveikatinimo srityje įgyvendinimą ir dalyvauja juos įgyvendinant;

2) organizuoja savivaldybės tarybos patvirtintų sveikatinimo programų ir kitų savivaldybės strateginio valdymo dokumentų sveikatinimo srities priemonių įgyvendinimą ir dalyvauja jas įgyvendinant;

3) nuolat analizuoja savivaldybės gyventojų sveikatos būklę ir jos rizikos veiksnius, teikia išvadas ir pasiūlymus savivaldybės merui, savivaldybės administracijos direktoriui ir teisės aktų nustatytais atvejais arba jų prašymu – valstybės institucijoms ir įstaigoms;

4) kiekvienais metais savivaldybės tarybai teikia metinį pranešimą apie savivaldybės gyventojų sveikatos būklę ir priemones jai gerinti;

5) koordinuoja savivaldybės teritorijoje esančių juridinių asmenų, turinčių teisę verstis sveikatinimo veikla, veiklą ligų prevencijos ir kitais sveikatinimo veiklos klausimais tai reguliuojančių teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka;

- 6) vykdo sveikatinimo veiklą reglamentuojančių teisės aktų laikymosi priežiūrą savivaldybėje;
- 7) rengia savivaldybės sveikatinimo veiklos teisės aktų projektus;
- 8) nagrinėja asmenų prašymus ir skundus sveikatinimo veiklos klausimais;
- 9) atlieka kitas sveikatos reikalų koordinatoriaus pareigybės aprašyme ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas.“

15 straipsnis. 68 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 68 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„68 straipsnis. Valstybinė sveikatos reikalų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės

1. Valstybinė sveikatos reikalų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės yra institucija, koordinuojanti sveikatos politikos priemonių planavimą ir įgyvendinimą ministerijose ir kitose valstybės institucijose ir įstaigose, sveikatinimo veiklos įstatymų ir kitų teisės aktų įgyvendinimą.

2. Valstybinę sveikatos reikalų komisiją prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sudaro ir jos nuostatus tvirtina Vyriausybė. Valstybinės sveikatos reikalų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės veikla finansuojama iš valstybės biudžeto.

3. Valstybinė sveikatos reikalų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės:

- 1) koordinuoja sveikatos politikos formavimą ministerijose ir kitose valstybės institucijose ir įstaigose;
- 2) teikia išvadą dėl Vyriausybės sprendimų projektų sveikatos politikos klausimais;
- 3) teikia Vyriausybei pasiūlymus dėl ministerijų ir kitų valstybės institucijų ir įstaigų specialiosios kompetencijos sveikatinimo srityje nustatymo;
- 4) vykdo kitas jos nuostatuose numatytas funkcijas.

4. Valstybinė sveikatos reikalų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės turi teisę:

1) gauti iš Vyriausybės, ministerijų, kitų valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių institucijų, įmonių, įstaigų, organizacijų įstatymų, kitų teisės aktų, savivaldybės strateginio plėtros ir (ar) savivaldybės strateginio veiklos planų projektus, informaciją apie nacionalinių plėtros programų priemones, jas įgyvendinančius projektus bei kitą informaciją, reikalingą šiame įstatyme ir komisijos nuostatuose nustatytoms funkcijoms vykdyti;

2) pagal kompetenciją atlikti įstatymų, kitų teisės aktų, socialinio ir ekonominio plėtojimo programų projektų ekspertizę ir teikti šių programų rengėjams ekspertizės išvadą;

3) teikti siūlymus ministerijoms, kitoms valstybės institucijoms ir įstaigoms, savivaldybių institucijoms;

4) dalyvauti Vyriausybei, savivaldybių institucijoms, ministerijoms, Vyriausybės įstaigoms svarstant sveikatos politikos klausimus;

5) sudaryti laikinas ar nuolatinės ekspertų ar kitų specialistų grupes komisijos kompetencijai priskirtiems uždaviniams spręsti.“

16 straipsnis. 69 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 69 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Savivaldybės bendruomenės sveikatos taryba turi teisę:

1) gauti iš savivaldybės institucijų, savivaldybės teritorijoje esančių įmonių, įstaigų, organizacijų informaciją, reikalingą šiame įstatyme ir jos nuostatuose numatytoms funkcijoms vykdyti;

2) teikti siūlymus savivaldybės tarybai, savivaldybės merui.“

17 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalis ir 10 straipsnis įsigalioja 2023 m. rugpjūčio 1 d.

2. Šio įstatymo 5 straipsnis, 7 straipsnio 1 ir 3 dalys ir 14 straipsnis įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.
3. Šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2025 m. sausio 1 d.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir jos įgaliota institucija, sveikatos apsaugos ministras ir socialinės apsaugos ir darbo ministras iki šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalies, 5, 7, 10 ir 14 straipsnių įsigaliojimo priima įgyvendinamuosius teisės aktus.
5. Įsigaliojus šio įstatymo 14 straipsniui, Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatyme vartojama sąvoka „sveikatinimo reikalų koordinatorius“ ir kituose teisės aktuose vartojama sąvoka „savivaldybės gydytojas“ atitinka šio įstatymo 14 straipsniu pakeistame Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 65 straipsnyje vartojamą sąvoką „sveikatos reikalų koordinatorius“.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas